

# Alles over energie

Gezien de hoge energieprijzen en de wijzigingen in de nettarieven, krijgen wij heel veel vragen over energie.

Via deze pagina proberen wij een aantal zaken te verduidelijken.

- Mogelijkheden met DOBISS
- Capaciteitstarief
- Dag- en nachttarief
- Bronnen

## Mogelijkheden met DOBISS

Heeft u een DOBISS installatie? Klik hier voor de handleiding van de module Energiebeheer in DOBISS.

## Zelfverbruik verhogen

Om zowel je afname van het elektriciteitsnet als je maandpiek te verlagen, kan je best je zelfverbruik verhogen. Gemiddeld ligt dit op ongeveer 30%, maar dankzij de energiemanager van Dobiss kan je dit aanzienlijk verhogen.

Door een lijst te maken van slimme verbruikers, kan je het opladen van je auto, fiets en het verwarmen van je sanitair water zo veel mogelijk doen als je zonnepanelen veel elektriciteit produceren.




## Capaciteitstarief verminderen = pieken vermijden

Door DOBISS te koppelen aan je Fluvius digitale meter kan je in de gaten houden hoeveel W je afneemt van het net.

1. Je kan een melding ontvangen wanneer je meer afneemt dan bvb. 5kW.
2. Via een automatisatie kan je grote verbruikers zelfs uitschakelen indien je te veel verbruikt.

## Koppeling met andere toestellen

Engiemeter	Omvormer	Laadpaal	Warmtepomp
P1 interface (DO0050)	SMA	2023: Alfen	<p><b>Via contacten:</b> alle toestellen met het SG ready logo</p> <p>Verschillende modellen van o.a. NIBE, Vaillant, Daikin, Mitsubishi, Thermia, Viessmann</p> 
Homewizard	Solaredge	2023: Blitzpower	
	Huawei	2023: Mennekes	
<b>Batterij</b>	<b>Huishoudtoestellen</b>		

2023: SMA	Via slim stopcontact		
	2023: Miele@home		
	2023: HomeConnect (Siemens, Bosch)		

# Capaciteitstarief

## Wat is het?

Het is geen tarief dat extra aangerekend wordt. Het gaat enkel om **een andere manier van aanrekenen**. Tot nu toe werden de nettarieven alleen berekend op basis van uw verbruik (in kWh). **Vanaf 2023 houden ze ook rekening met hoeveel elektriciteit u maximaal tegelijk verbruikt** (in kW).

## Hoe wordt het berekend?

### Heb je een analoge meter?

- Vast bedrag: Een analoge meter registreert geen verbruikspieken, dus maken ze de berekening op basis van een geschatte maandpiek van 2.5 kW. Voor een doorsnee gezin bedraagt dat vast bedrag jaarlijks ongeveer 101.00 euro (exclusief btw).
- Variabel bedrag: berekend op basis van je elektriciteitsverbruik (kWh)

### Heb je een digitale meter?

- De digitale meter meet je elektriciteitsverbruik per kwartier in kWh. Het gemiddelde verbruik gedurende vijftien minuten noemen we het kwartiervermogen (in kW). De **maandpiek** is gelijk aan het **hoogste kwartiervermogen in één maand**.
- Voor het capaciteitstarief berekent de netbeheerder elke maand opnieuw het **gemiddelde van de 12 laatste maandpieken**.
- Stel dat je gemiddelde maandpiek voor een bepaalde maand lager ligt dan 2.5 kW, dan rekent de VREG voor die maand een minimumbedrag aan. Dat **minimumbedrag komt overeen met een maandpiek van 2.5 kW**.

## Hoeveel kost het?

Hoeveel je betaalt voor het capaciteitstarief hangt af van je netbeheerder en is dus **afhankelijk van je woonplaats**.

Vanaf 2023 betaal je voor 1 kW over heel Vlaanderen +/- volgende tarieven:

- **Op jaarbasis:**  $\square$  **40.4 / kW**(exclusief btw)
- Op maandbasis:  $\square$  3.37 / kW (exclusief btw)

U betaalt voor elke kW evenveel: 1kW is 40,4 euro per jaar, 2kW is 80,8 euro en 4kW is 161,6 euro. Ook het moment waarop u die piek maakt, doet er niet toe: u betaalt altijd hetzelfde tarief per kW.

Het gaat over een **klein percentage van uw factuur: 7% voor een doorsnee gezin** volgens de cijfers van oktober 2022.

**U wint dus nog altijd het meest door minder elektriciteit te verbruiken.**

## Wat is de gemiddelde maandpiek van een gezin?

Fluvius maakte voor Vlaanderen een berekening op basis van de huidig gekende gemiddelde maandpieken van elektriciteitsafnemers met een digitale meter op het laagspanningsnet.

**Een gemiddeld huishouden met enkel de gebruikelijke huishoudtoestellen heeft een gemiddelde maandpiek van ongeveer 3,99 kW.** Ongeveer 77% van alle afnemers heeft een gemiddelde maandpiek lager dan 5 kW. Zelfs wanneer ze meerdere toestellen tegelijk inschakelen, zal dit in de meeste gevallen een beperkte impact hebben op de netwerkkosten met capaciteitstarief.

## Wat kan ik doen?

Heb je een digitale meter, dan bestaat de kunst erin je verbruik doorheen de tijd zoveel mogelijk af te vlakken. Anders gezegd: probeer zoveel mogelijk verbruikspieken te vermijden.

## Welke toestellen kennen het hoogste piekverbruik?

- Goed om weten is dat de grootste energievreters in de woning niet noodzakelijk voor het hoogste piekverbruik zorgen. **Vaatwassers, wasmachines en droogkasten** nemen bijvoorbeeld een flinke hap uit de totale energiefactuur, maar **draaien niet constant op volle toeren**. Bij een vaatwasmachine zal bijvoorbeeld vooral de opwarmcyclus zwaar doorwegen, terwijl er tijdens het wasproces ook momenten zijn waarop je amper verbruikt. Als consument is het uiteraard moeilijk om in te schatten wanneer het toestel nu exact het meeste verbruikt. Bovendien zal de impact van recente toestellen met een gunstig energielabel kleiner zijn dan oudere toestellen.
- Huishoudelijke toestellen werken niet altijd een volledig kwartier én werken ook niet de hele tijd op hun maximale vermogen. Uw maandpiek zal dus lager zijn dan de som van de vermogens van uw toestellen.
- Koen Vanthournout van Energyville/VITO gaf eerder in De Tijd aan dat **warmtepompen** een **lage piek** kennen, van doorgaans slechts enkele kW. Al bevatten sommige warmtepompen een **elektrische weerstand voor als het zeer koud is**. “Als die weerstand actief is, kan het vermogen snel oplopen”, aldus de expert.

- Bij het laden van een elektrische wagen, **hangt veel af van de laadsnelheid en het vermogen van het laadpunt.**
- Andere toestellen die voor een hoog kwartiervermogen kunnen zorgen zijn bijvoorbeeld:
  - accumulatieverwarming
  - een zwembad, sauna of jacuzzi
  - speciale ovens
  - een aquarium of terrarium
  - zware hobbymachines zoals een draaibank of zaagmachine

### Kan DOBISS je helpen?

Door DOBISS te koppelen aan je Fluvius digitale meter kan je in de gaten houden hoeveel W je afneemt van het net.

1. Je kan een melding ontvangen wanneer je meer afneemt dan bvb. 5kW.
2. Je kan grote verbruikers zelfs uitschakelen indien je te veel verbruikt.

## Is een thuisbatterij de oplossing?

Een thuisbatterij kan helpen om de overdag geproduceerde energie in te zetten tijdens de avond, en kan nuttig zijn voor gezinnen die overdag niet thuis zijn en/of geen slimme toestellen hebben. “Maar we moeten er ook bij stilstaan dat **het capaciteitstarief eigenlijk niet zo heel hoog is en dat je hiermee de investering in een thuisbatterij nooit zal terugverdienen.**” (Koen Vanthournout, onderzoeker bij VITO/EnergyVille in Het Nieuwsblad).

## Bedenkingen

- Het capaciteitstarief houdt enkel rekening met de hoogste piek per maand; dit wil zeggen dat **als je 1 x een piek maakt, je de rest van de maand die piek opnieuw mag maken zonder extra belast te worden.** Bvb: je laadt 1 x je wagen snel op gedurende een half uur; dan 'mag' je het de rest van de maand ook doen zonder dat je daar meer voor zal moeten betalen.
- Lager capaciteitstarief door toestellen met startuitstel: niet brandveilig
- Volgens een studie van de Universiteit Gent **winnen vooral de grote afnemers aan het capaciteitstarief.** In die zin speelt het in de kaart van eigenaars van elektrische wagens, warmtepompen en elektrische verwarming, al geldt ook daar een **gespreid verbruik als voorwaarde.** Dit is het gevolg van de lagere kost per verbruikte kWh in de nieuwe berekening.
- “Wie geen elektrische wagen of elektrische verwarming heeft, hoeft zich weinig zorgen te maken. Het gemiddelde piekverbruik is 4 kW. Driekwart van de gezinnen blijft onder 5 kW. Dan betaal je zo’n 200 euro per jaar, wat vergelijkbaar is met het oude regime. Eén kW besparen staat gelijk aan 40 euro. Maar je dreigt dan veel comfort op te geven voor enkele tientallen euro’s. Dat is niet de bedoeling. **Vooral wie een elektrische wagen heeft, moet opletten.**”

Zij zijn de belangrijkste doelgroep van het capaciteitstarief” (Koen Vanthournout, onderzoeker bij VITO/EnergyVille in Het Nieuwsblad)

- “Het is alsof we elkaar allemaal bang maken voor het capaciteitstarief. **We gaan niet plots allemaal veel meer betalen**, en er is ook geen nood om er iedere keer onze rekenmachine bij te halen. Het enige wat wijzigt, is dat we nu de reflex moeten hebben om niet te veel grote energieverbruikers tegelijk aan te zetten. Houd dat in het achterhoofd, en alles blijft hetzelfde.” (energie-expert Joannes Laveyne (UGent) in Het Nieuwsblad)

## Simulaties

### Impact van het slim laden van de wagen

Voor de invoering van het capaciteitstarief: **728 / jaar**

Na de invoering van het capaciteitstarief:

1. **Snel laden** (7,36kW) **en ook huishoudtoestellen** gebruiken
  1. Piek: 12,26kW
  2. Nettarief: **861 / jaar**
2. **Snel laden** (7,36kW) op momenten dat er **geen huishoudelijk verbruik** is (bvb. 's nachts)
  1. Piek: 7,36kW
  2. Nettarief: **651 / jaar**
3. **Slim laden** (afgestemd op huishoudelijk verbruik)
  1. Piek: 4,9kW
  2. Nettarief: **546 / jaar**



image not found or type unknown

**Door je wagen slim te laden, bespaar je volgens deze simulatie 315 euro / jaar.  
Dit geldt uiteraard enkel als je NOOIT aan vol vermogen je auto laadt.**

### Impact van een warmtepomp

Voor de invoering van het capaciteitstarief: **768 / jaar**

1. **Warmtepomp** aan vol vermogen en **ook huishoudtoestellen** gebruiken

1. Piek: 7,51kW
2. Nettarief:  **678 / jaar**

2. **Warmtepomp** op momenten dat er **weinig huishoudelijk verbruik** is

1. Piek: 5,51kW
2. Nettarief:  **592 / jaar**



**Door je warmtepomp slim te sturen, bespaar je volgens deze simulatie 86 euro / jaar. Dit geldt uiteraard enkel als je NOOIT je warmtepomp en meerdere huishoudtoestellen tegelijk activeert.**

## Dag- en nachttarief

### Netkosten

**Het onderscheid dag- en nachttarief verdwijnt met de invoering van het capaciteitstarief op 1 januari 2023 enkel voor de distributienettarieven.** Je geniet dus niet meer van een voordeel en betaalt hetzelfde tarief tijdens de nacht, dag en het weekend.

### Energiekosten

**Het regime dag/nacht blijft wel behouden voor de energiekosten.** Deze kosten vormen samen met de distributienettarieven en andere heffingen het totale bedrag op je energiefactuur. Het onderscheid tussen het dag- en nachttarief voor de energiekosten blijft enkel van toepassing bij producten waarbij je momenteel ook van dit voordeel geniet.

## Bronnen

- Mijnergie.be
  - <https://www.mijnergie.be/capaciteitstarief/>
- VREG
  - <https://www.vreg.be/nl/nieuwe-nettarieven>

Revision #22

Created Fri, Dec 9, 2022 12:59 PM by Koen Van Isterdael

Updated Fri, Feb 17, 2023 3:26 PM by Koen Van Isterdael